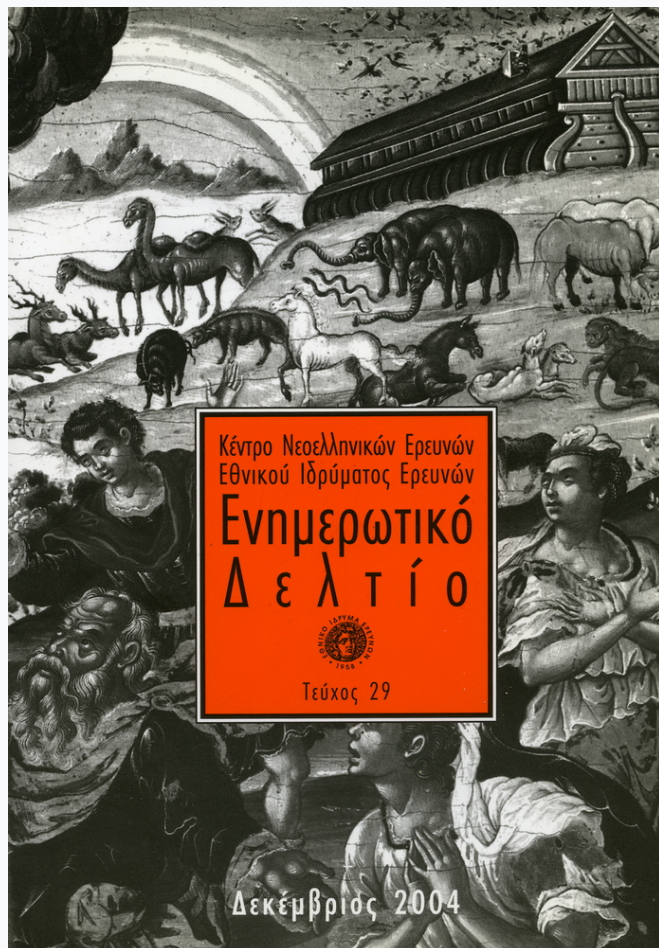

Ενημερωτικό Δελτίο

Τόμ. 29 (2004)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ-ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΤΟΥ ΚΝΕ

doi: [10.12681/news.237](https://doi.org/10.12681/news.237)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ-ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΤΟΥ ΚΝΕ. (2009). *Ενημερωτικό Δελτίο*, 29, 57-75.
<https://doi.org/10.12681/news.237>

Δημήτρης Γ. Αποστολόπουλος, "Ο κώδικας 'Κριτίου' είναι του Νικολάου Καρατζά", *Ο Ερανιστής*, 24 (2003), σ. 125-137.

—, "Ο Καταρτζής και οι 'Questions sur l'Encyclopédie'" του Βολταίρου, *Ο Ερανιστής*, 24 (2003), σ. 105-110.

—, "'Εκθεσις της Ταυρικής Χερσονήσου', ένα έργο του Ευγένιου Βούλγαρη που έχει εκδοθεί", *Ο Ερανιστής*, 24 (2003), σ. 200-201.

—, "Σημείωμα για τα σαραντάχρονα του Ερανιστή ή Ο ΟΜΕΔ, το ΚΝΕ και Ο Ερανιστής", *Ο Ερανιστής*, 24 (2003), σ. 5-9.

—, "Καταρτζής και Montesquieu. Νεότερα στοιχεία", *Μνήμη Άλκη Αγγέλου. Τα άφθονα σχήματα του παρελθόντος: ζητήσεις της πολιτισμικής ιστορίας και της θεωρίας της λογοτεχνίας*, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 51-58.

—, "Ωραιοποιώντας τα μετά την Άλωση. Η περίπτωση του Γενναδίου Σχολαρίου", *Τα Ιστορικά*, τχ. 40 (Ιούνιος 2004), σ. 29-36.

—, "Γύρω από την τρίτη χειρόγραφη 'έκδοση' του Νομίμου του Μανουήλ Μαλαξού", *Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου* [της Ακαδημίας Αθηνών], 38 (2004), σ. 221-242.

Dimitris G. Apostolopoulos, "De la notion de la liberté pour le monde grec dans la seconde moitié du dix-huitième siècle", *Liberté: Héritage du passé ou idée des Lumières ?*, Κρακοβία - Βαρσοβία 2003, σ. 116-120.

— (A cura di), *Gavriil Seviros, arcivescovo di Filadelfia a Venezia, e la sua epoca. Giornata di studio dedicata alla memoria di Manussos Manussacas (Venezia, 26 settembre 2003)*, Βενετία 2004, 167 σελ.

—, "Ne discutez pas sur le sexe des anges: Géréme II réprimande Gabriel Séviros et Maxime Margounios", *Gavriil Seviros, arcivescovo di Filadelfia a Venezia, e la sua epoca. Giornata di studio dedicata alla memoria di Manussos Manussacas (Venezia, 26 settembre 2003)*, Βενετία 2004, σ. 137-144.

Ρωξάνη Δ. Αργυροπούλου, *Προσεγγίσεις της νεοελληνικής φιλοσοφίας*, Εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2004, 8ο, 307 σελ.

—, "Η πρόσληψη των ιδεών του Friederich Nietzsche στην Ελλάδα", *Φιλοσοφίας αγώνισμα: Μελέτες προς τιμήν του Καθηγητού Κωνσταντίνου Βουδούρη*, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 2004, σ. 79-89.

—, "Μάρκος Ρενιέρης: η ρομαντική ιστοριογραφία στη φιλοσοφική της θεώρηση", εισαγωγική μελέτη στην επανέκδοση του έργου του Μάρκου Ρενιέρη, *Ο Έλλην Πάπας Αλέξανδρος Ε΄. Το Βυζάντιον και η εν Βασιλεία Σύνοδος*, Αθήνα 1881, Ελευθερη Σκέψις, Αθήνα 2004, σ. ξα' -πγ'.

—, 'Πρόλογος' στο βιβλίο του Π. Φαραντάκη, *Varia Philosophica. Γιά την παράδοση και τη νεωτερικότητα*, εκδ. Επέκταση, Κατερίνη-Αθήνα 2004, σ. 7-9.

—, "Η ιστοριογραφία ως μέθοδος αυτοπροσδιορισμού της νεοελληνικής φιλοσοφίας", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Α΄, σ. 541-553.*

Roxane D. Argyropoulos, "Les origines de la pensée révolutionnaire de Rhigas Vélestinlis", *Actes du Colloque International Rhigas Vélestinlis (1757-1798) intellectuel et combattant de la liberté*, UNESCO / Éditions Desmos, Παρίσι 2004, σ. 5-12.

Σπύρος Ι. Ασδραχάς, "Προβλήματα των επανησιακών σπουδών και η θεματική του Ζ΄ Πανιονίου Συνεδρίου", Ζ΄ Πανιώνιο Συνέδριο, *Πρακτικά*, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, τ. Ι, Αθήνα 2004, σ. 67-75.

—, "Δυνατότητες μιας επανησιακής ιστορικής δημογραφίας", στο *ίδιο*, τ. 2, Αθήνα 2004, σ. 283-288.

—, "Η θεματική του Συνεδρίου. Τα κεκτημένα και οι προβολές τους", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Α΄, σ. 27-34.*

—, "Από την αναφορά στο οικονομικό προς μια οικονομική ιστορία των κατακτημένων", στο *ίδιο*, τ. Β΄, σ. 331-342.

Ιόλη Βιγγοπούλου, "Οι ταξιδιώτες τον 19ο αιώνα. Ένα πολυμορφικό αφήγημα", στο: *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770 -2000*, σχεδιασμός - διεύθυνση έκδοσης, Β. Παναγιωτόπουλος, τ. 5, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, σ. 383-400.

—, "Το περιηγητικό ρεύμα στον 19ο αι. Ένας πολιτισμικός διάλογος ή ένας διάλογος πολιτισμών", περ. *Σύγκριση / Comparaison*, 15 (2004), σ. 175-185.

Ioli Vingopoulou, *Le monde grec vu par les voyageurs du XVIe siècle*, Athènes, IRN/FNRS, 2004, 514 σελ.

Γιώργος Ν. Βλαχάκης (σε συνεργασία με τον Γιάννη Καρά), *Sciences in the South Eastern Europe During the 19th century. Greece, Serbia-Montenegro*, Athens 2004, 170 σελ.

Δημήτρης Δημητρόπουλος, "Τοπωνύμια και μικροτοπωνύμια στα νησιά του Αιγαίου: όψεις της αντοχής της σήμανσης του τόπου στο χρόνο", στον τόμο *Πληθυσμοί και οικισμοί του ελληνικού χώρου. Ιστορικά μελετήματα, Τετράδια Εργασίας 18*, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2003, σ. 49-89.

—, "Κάστρο και Παλαιά Χώρα Μήλου: Η παράλληλη πορεία δύο οικισμών (15ος-19ος αι.)", στο *ίδιο*, σ. 163-202.

—, "Συμβάσεις αγροληψιών στη Νάξο κατά τον 16ο και 17ο αιώνα", στο *ίδιο*, σ. 203-220.

—, "Ιστοριογραφικές χρήσεις των προ-στατιστικών μαρτυριών για τον πληθυσμό", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Β΄, σ. 59-76.*

—, "Γαιοκτησία και σήμανση του χώρου στις Κυκλάδες (16ος - 18ος αι.)", *Πρακτικά του Β΄ Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών (Ρέθυμνο, 10-12 Μαΐου*

2002), *Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία μέχρι σήμερα*, επιμ. Αστ. Αργυρίου, τ. 2, Αθήνα, έκδ. Ελληνικά Γράμματα, 2004, σ. 311-326.

—, "Αστικές λειτουργίες στις νησιωτικές κοινωνίες των Κυκλάδων (17ος - αρχές 19ου αιώνα)", Επιστημονικό Συμπόσιο, *Ελληνικός αστικός χώρος* (4-5 Απριλίου 2003), έκδ. Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Αθήνα, 2004, σ. 101-118.

—, "Μαρτυρίες για τον πληθυσμό των νησιών του Αιγαίου, 15ος - αρχές 19ου αιώνα", *Τετράδια Εργασίας* 27, Αθήνα 2004, 369 σελ.

Dimitris Dimitropoulos, "Family and tax registers in the Aegean Islands during the Ottoman period", περ. *The History of the Family*, 9 (2004), σ. 275-286.

Ευγενία Δρακοπούλου, "Στοιχεία για το ταξίδι ζωγράφων και εικόνων από την Κρήτη στα νησιά του Ιονίου (16ος-18ος αι.)", *Πρακτικά ΣΤ΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου*, τ. 4, *Τέχνες – Φιλολογία*, Αθήνα 2004, σ. 413-427.

Eugénie Drakopoulos, "Remarques sur la peinture post-byzantine dans les Pays roumains. Les peintres provenant de l'environnement grec", στο: *Relations gréco-roumaines. Interculturalité et identité nationale*, sous la direction de P. M. Kitromilides et Anna Tabaki, Institut de Recherches Néohelléniques / Fondation Nationale de la Recherche Scientifique, Αθήνα 2004, σ. 149-163.

Λουκία Δρούλια, "Το βλέμμα του 'Άλλου'. Το Άμστερνταμ στον 18ο αιώνα όπως το είδαν δύο Έλληνες της εποχής", *Ο Ερανιστής*, 24 (2003), σ. 95-103.

—, "Συλλογικές συνειδήσεις και νοοτροπίες. Από την παρατήρηση στην ονοματοθεσία", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας*, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Α΄, σ. 405-418.

Λεωνίδας Καλλιβερέτσης, "Ιστορική έρευνα των οικισμών της Ελλάδας: Ερευνητικά ζητούμενα και προβλήματα των πηγών", *Τετράδια Εργασίας* 18, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2003, σ. 7-24.

—, "Το μετόχι της Πάτμου στον Στύλο Αποκορώνου και η αυτοκρατορική λύσις του 1196", στο *ίδιο*, σ. 91-132.

—, "Νέα Πικέρνη του Δήμου Βουπρασίων: Το χρονικό ενός οικισμού της Πελοποννήσου τον 19ο αιώνα (και η περιπέτεια ενός πληθυσμού)", στο *ίδιο*, σ. 221-242.

—, "Η Κρήτη μεταξύ δύο επαναστάσεων (1829-1869)", στο: *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770 – 2000*, σχεδιασμός - διεύθυνση έκδοσης, Β. Παναγιωτόπουλος, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, τ. 4, σ. 373-388.

—, "Κρήτη (1871-1913): Το τέλος της Οθωμανικής κυριαρχίας", στο *ίδιο*, τ. 5, σ. 327-342.

—, "Πολυτεχνείο 1973 - Το ζήτημα των θυμάτων: νεκροί και τραυματίες", στο: Γ. Γάτος (σχεδιασμός-επιμέλεια έκδοσης), *Πολυτεχνείο '73 - Ρεπορτάζ με την Ιστορία*, Εκδόσεις Φιλιππότη, Αθήνα 2004, τ. 2, σ. 38-55.

Γιάννης Καράς, *Ελλάδα - Ευρώπη. Μια συμπόρευση στον χρόνο*, Αθήνα 2004, 62 σελ.
Yannis Karas (and George N. Vlahakis), *Sciences in Southeastern Europe in the 19th century. Part A' Greece – Yugoslavia, The Greek contribution*. Μετάφραση: Eleni Neri, Αθήνα 2004, 176 σελ.

Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, "Η βιβλιοθήκη των εντύπων της Ιεράς Μονής Διονυσίου", *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά*, 7 (2004), σ. 207-226.

—, "Επτανησιακός Διαφωτισμός: Τα όρια της ιδιομορφίας", *Πρακτικά του Ζ' Πανιωνίου Συνεδρίου*, τ. Α', Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2004, σ. 241-257.

—, "Επτανησιακός πολιτισμικός συγχρονισμός και ετεροχρονισμός. Η Ευρώπη και το εθνικό κέντρο (15ος-20ός αι.)", στο *ίδιο*, τ. Β', Αθήνα 2004, σ. 646-648.

—, "Οι καταβολές του ελληνικού συνταγματισμού (1797-1827)", *30 χρόνια από το Σύνταγμα του 1975. Τα ελληνικά συντάγματα από το Ρήγα έως σήμερα*, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2004, σ. 15-24.

—, "Η ιδέα του έθνους και της εθνικής κοινότητας", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ*, Αθήνα 2004, τ. Α', σ. 37-52.

—, "Σταθμοί της ιστοριογραφίας του Κυπριακού Ζητήματος", *Αντί*, τχ. 822 (16 Ιουλίου 2004), σ. 27-29.

Paschalis M. Kitromilides, "From common history to national histories –and beyond", *Relations gréco-roumaines. Interculturalité et identité nationale*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, σ. 83-92.

—, "The Olympics-then and now. A view from Athens", *Gaseous Dielectrics X*, επιμ. Λ. Χριστοφόρου κ.ά., Νέα Υόρκη: Springer, 2004, σ. 487-493.

—, "Orthodoxy, Nationalism and Ethnic Conflict", *The Orthodox Churches in a Pluralistic World. An Ecumenical Conversation*, ed. by Emmanuel Clapsis, WCC Publications, Geneva - Holy Cross Orthodox Press, Brookline, Massachusetts, 2004, σ. 183-188.

Γιάννης Κουμπουρλής, "Χριστιανική δημοκρατία' και λατινική κατάκτηση: ο Σπυρίδων Ζαμπέλιος και η επτανησιακή ιστοριογραφική σχολή στα μέσα του 19ου αιώνα", *Ζ' Πανιόνιο Συνέδριο, Λευκάδα 26-30 Μαΐου 2002. Πρακτικά. Τόμος Α' - Πρώτο Τμήμα: Ζητήματα πολιτισμικής ιστορίας*, εκδοτική επιμέλεια Δ. Χ. Σκλαβενίτης – Τρ. Ε. Σκλαβενίτης, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2004, σ. 149-169.

—, "Όταν οι ιστορικοί μιλούν για τον εαυτό τους: ο ρόλος του εθνικού ιστορικού στους πρωτοπόρους της ελληνικής εθνικής σχολής", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ*, Αθήνα 2004, τ. Α', σ. 81-101.

Ευτυχία Δ. Λιάτα, "Νομισματικά παράδοξα των Ιόνιων νησιών κατά τη βενετοκρατία", *Πρακτικά Ζ' Πανιωνίου Συνεδρίου* (Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002), Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2004, τ. Β', σ. 547-565.

—, "Οι ελληνικές κοινότητες (17ος-19ος αι.): από την ιστορία των θεσμών στην ιστορία των τοπικών κοινωνιών και οικονομιών", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας*, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Β΄, σ. 533-550.

—, "Νιός πραγματευτής στη Δύση. Παραλλαγή σε μια παραλογή", *Θησαυρίσματα*, 33 (2004), σ. 273-292.

Φλορίν Μαρινέσκου (σε συνεργασία με τη Μαρία Ραφαίλα), "Το ελληνικό έντυπο στη Ρουμανία (1642-1918)" στον τόμο: *Το έντυπο ελληνικό βιβλίο 15ος-19ος αιώνας. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου* (Δελφοί, 16-20 Μαΐου 2001), Αθήνα 2004, σ. 265-278.

—, "Ο θάσιος τυπογράφος Δούκας μέσα από ρουμανικές πηγές", στον τόμο: *Η Καβάλα και τα Βαλκάνια. Πρακτικά του Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Βαλκανικών Ιστορικών Σπουδών*, τόμος Α΄, Αθήνα 2004, σ. 295-306.

— (σε συνεργασία με τον Βλάδ Μισκέβκα), "240 χρόνια από τη γέννηση του Μητροπολίτη Ειρηνοπούλεως Γρηγορίου (1764-1846)", *Πεμπουσία*, τεύχος 15, Αύγουστος-Νοέμβριος 2004, σ. 126-130.

—, "Ο νεότερος Ελληνισμός της Ρουμανίας", *Ιστορικά Θέματα*, τεύχος 23, Σεπτέμβριος 2004, σ. 100-119.

Florin Marinescu, "Documente românești în Grecia, documente grecești în România" ("Ρουμανικά έγγραφα στην Ελλάδα, ελληνικά έγγραφα στη Ρουμανία"), στον τόμο: *Interferente româno-elene (secolele XV-XX)*, Ιάσι 2003, σ. 23-30.

— (σε συνεργασία με τον Petronel Zahariuc), "Doua documente de la Stefan cel Mare si cîteva informatii despre boierii vremii sale" ("Δύο έγγραφα του Στεφάνου του Μεγάλου και μερικές πληροφορίες για αξιωματούχους της εποχής του"), στον τόμο: *Stefan cel Mare la cinci secole de la moartea sa*, Ιάσι 2003, σ. 163-184.

— (σε συνεργασία με τον Vlad Mischevca), "Stefan cel Mare si Muntele Athos. Contributii" ("Ο Στέφανος ο Μέγας και το Άγιον Όρος. Συμβολές"), στο *ίδιο*, σ. 317-334.

—, "Des documents roumains dans les archives grecques" στο *Relations gréco-roumaines. Interculturalité et identité nationale*, sous la direction de P.M. Kitromilides et Anna Tabaki, Institut de Recherches Néohelléniques / Fondation Nationale de la Recherche Scientifique, Αθήνα 2004, σ. 211-224.

— (σε συνεργασία με τον Νικόλαο Μερτζιμέκη), "Stefan cel Mare si mănastirea Zografu de la Muntele Athos" ("Ο Στέφανος ο Μέγας και η μονή Ζωγράφου του Αγίου Όρους"), στο: *Carte Simpozion. Stefan cel Mare si Sfânt, Atlet al credintei crestine*, Πούτνα 2004 (Πρακτικά Συνεδρίου που έγινε με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 500 χρόνων από τον θάνατο του ηγεμόνα), σ. 179-186.

Παναγιώτης Δ. Μιχαηλάρης, *Ο Αφορισμός. Η προσαρμογή μιας ποιήσης στις αναγκαιότητες της Τουρκοκρατίας*, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2004 (β΄ έκδοση).

—, "Απλώς και ως έτυχε αφοριστικά να μη δίδονται...". Μυτιλήνη 1779", *Ο Ερριανστής*, 24 (2003), σ. 111-123.

—, "Ημείς προεβίβασαμεν...και η αρχή των Ενετών εκυρώσατο: Η εκκλησιαστική διοίκηση των Επτανήσων στη συνάφειά της με την πολιτική διοίκηση", *Πρακτικά Ζ΄ Πανονίου Συνεδρίου (Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002)*, τ. Α΄, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2004, σ. 469-480.

—, "Τσουκαλάδες του Μανταμάδου: αναζητώντας τα ίχνη τους στην ιστορία", *Μυτιλήνη* 5 (2004), σ. 303-308.

Ευαγγελία Μπαλτά, "Η Καρυστία στα οθωμανικά αρχεία", *Αρχείον Ευβοϊκών Μελετών*, 34 (2001-2002), σ. 85-138.

— (με τη συνεργασία των Ελένη Καραναστάση και Αγγελικής Γεωργίου), "Αμπελώνες και κρασιά στην Επανομή. Η οθωμανική απογραφή του 1907", *Οίνον ιστορώ III. Τ΄ αμπελάνθισμα*. Κτήμα Γεροβασιλείου, Επανομή Θεσσαλονίκης, Αθήνα 2004, σ. 129-191.

—, "Οι οθωμανικές σπουδές στη νεοελληνική ιστοριογραφία", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ*, Αθήνα 2004, τ. Α΄, σ. 259-272.

Evangelia Balta, "The Economic Advancement of the Rum Millet as a Function of Otherness", *Ο Ερανιστής*, 24 (2003), σ. 139-160.

— (με τη συνεργασία του Fehmi Yilmaz), "Salinas and Salt in Greek Lands during the Ottoman Period", *Tuz Kitabı* (eds) Emine Gürsoy Naskali, Mesut Şen, Istanbul 2004, σ. 248-257.

—, "Ottoman Studies in Modern Greek Historiography", *Kaf Dağının Ötesine Varmak Festschrift in Honor of Günay KUT. Essays Presented by her Colleagues and Students, III*, Guest Editor Zehra Toska, *Journal of Turkish Studies*, 28/1 (2004), σ. 9-16.

—, "Settlements and Population in the Morea in 1645", *Osmanlı Araştırmaları / Journal of Ottoman Studies* XXIV (Prof. Dr. Nejat Göyünç'e Armağan – 3) (Istanbul 2004), σ. 53-63.

Ευθύμιος Νικολαΐδης, "Ιστοριογραφία των επιστημών", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ*, Αθήνα 2004, τ. Α΄, σ. 527-538.

—, "Από την Ανατολή στη Δύση και από τη Δύση στην Ανατολή: Πτολεμαϊκοί και μοντέρνοι στο Βυζάντιο", *Βυζάντιο-Βενετία-Νεώτερος Ελληνισμός. Μια περιπλάνηση στον κόσμο της ελληνικής επιστημονικής σκέψης*, Πρακτικά Συνεδρίου (επιμ. Γ. Βλαχάκης - Θ. Νικολαΐδης), ΕΙΕ, Αθήνα 2004, σ. 177-210.

Efthymios Nicolaidis, "Les élèves grecs de Padoue et l'enseignement des sciences en Roumanie au XVIIIe siècle", στο *Relations gréco-roumaines. Interculturalité et identité nationale*, sous la direction de P.M. Kitromilidès et Anna Tabaki, Institut de Recherches Néohelléniques/Fondation Nationale de la Recherche Scientifique, Αθήνα 2004, σ. 259-263.

Ευδοκία Ολυμπίου, "Νερόμυλοι στα Καστέλια Φωκίδας", Πρακτικά Α΄ Επιστημονικού Συνεδρίου: *Το Γαλαξείδι από την αρχαιότητα έως σήμερα*, Αθήνα 2003, σ. 139-147.

—, "Η συγκρότηση ενός νησιωτικού οικισμού: Η Χώρα της Πάτμου κατά την περίοδο της οθωμανικής κατάκτησης", *Ιστορική Έρευνα των οικισμών της Ελλάδας – Μελετήματα και Πρώτα Αποτελέσματα Ερευνών*, Τετράδια Εργασίας ΚΝΕ/ΕΙΕ, αρ. 18, Αθήνα 2003, σ. 133-161.

—, "Σχεδιάζοντας το ταξίδι: Σπογγαλιευτικά συμφωνητικά και εργασιακές σχέσεις των πληρωμάτων στην Κάλυμνο, 19ος-20ός αι.", *Πρακτικά του Β' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών* με θέμα: *Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα*, Αθήνα 2004, σ. 401-414.

—, "Στη στεριά", στο: Σπ. Ασδραχάς, Αν. Τζαμτζής, Τζ. Χαρχαυτή (επιστ. επιμ.), *Ελλάδα της Θάλασσας*, Αθήνα 2004, σ. 35-43.

—, "Ελληνική σπογγαλιεία", στο *ίδιο*, σ. 307-313.

—, "Δραστηριότητες και επαγγέλματα", στο *ίδιο*, σ. 217-219.

Μάχη Παϊζή-Αποστολοπούλου, "Το χειρόγραφο του 'Χρονογράφου του Δαπόντε' και η λύση ενός αινίγματος. Το χφ Κυριαζή 4 της Γενναδείου", *Ο Ερανιστής*, 24 (2003) σ. 85-94.

—, "Αναζητώντας τα όρια μιας πνευματικής ιδιοποίησης. Θύμα ή θύτης ο Κωνσταντίνος Δαπόντες;", *Μνήμη Άλκη Αγγέλου. Τα άφθονα σκήματα του παρελθόντος. Ζητήσεις της πολιτισμικής ιστορίας και της θεωρίας της λογοτεχνίας. Πρακτικά Ι' Επιστημονικής Συνάντησης 3-6 Οκτωβρίου 2002*, Θεσσαλονίκη [Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών] 2004, σ. 429-436.

Machi Paizi-Apostolopoulou, "Gabriel Séviros et les chrétiens de Philadelphie en Asie Mineure. Le pasteur à l'Ouest et les ouailles à l'Est", *Gavriil Seviros, arcivescovo di Filadelfia a Venezia e la sua epoca*, Βενετία 2004, σ. 11-19.

Βασίλης Παναγιωτόπουλος, "Η αριστερή ιστοριογραφία για την Ελληνική Επανάσταση", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας*, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Α', σ. 567-577.

—, Ο οικονομικός χώρος των Ελλήνων στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας, στο: *Πληθυσμοί και οικισμοί του ελληνικού χώρου. Ιστορικά μελετήματα*, Τετράδια Εργασίας 18, Αθήνα 2003, σ. 25-47.

— (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, τ. 4-10, έκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004.

Ουρανία Πολυκανδριώτη, "Αυτοβιογραφικός λόγος και περιπλάνηση στις απარχές του νεοελληνικού μυθιστορήματος", *Ο Ερανιστής*, 24 (2003), σ. 169-187.

—, "Λογοτεχνία του μεσοπολέμου", στο: *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770 - 2000*, σχεδιασμός - διεύθυνση έκδοσης, Β. Παναγιωτόπουλος, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004, τ. 7, σ. 235-256.

Ourania Polycandrioti, "À la première personne. Le discours autobiographique de l'âge phanariote", στο: *Relations gréco-roumaines. Interculturalité et identité nationale*, sous

la direction de P.M. Kitromilidès et Anna Tabaki, Institut de Recherches Néohelléniques/ Fondation Nationale de la Recherche Scientifique, Αθήνα 2004, σ. 125-132.

Ευρυδίκη Σιφναίου, "Αναζητώντας την επιχειρηματικότητα του κύκλου της ελιάς: η περίπτωση της Λέσβου", στο: *Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα*. Πρακτικά του Β' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών (Ρέθυμνο, 10-12 Μαΐου 2002), Αθήνα 2004, τ. Β', σ. 423-434.

—, "Κοινοτικά εργοστάσια στον ορεινό νησιωτικό χώρο, από το οθωμανικό παρελθόν στη νεοελληνική πραγματικότητα: η περίπτωση της Λέσβου", στο: Δ. Ρόκος (επιμ.), *Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη στις ορεινές περιοχές. Θεωρία και Πράξη*, Αθήνα 2004, σ. 767-778.

—, "Οι αλλαγές στο ρωσικό σιτεμπόριο και η προσαρμοστικότητα των ελληνικών εμπορικών οίκων", *Τα Ιστορικά*, τ. 40, Ιούνιος 2004, σ. 53-96.

— (σε συνεργασία με τη Χριστίνα Αγριαντώνη), "Οικονομική και κοινωνική ιστορία, βιομηχανική ιστορία: ανοικτά μονοπάτια", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας*, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Β', σ. 519-530.

Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, "Το εθνικό πάνθεον των βιογραφιών και των προσωπογραφιών (1828-1876)", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας*, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Α', σ. 171-193.

—, "Ιστορία της τεχνολογίας της ελληνικής τυπογραφίας: ένα ερευνητικό πρόγραμμα", *Πρακτικά. 1ο Παγκόσμιο Συνέδριο Τυπογραφίας και οπτικής επικοινωνίας. Ιστορία, θεωρία, εκπαίδευση*, 26-30 Ιουνίου 2002, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 187-192.

—, "Η εξέγερση των χωρικών της Λευκάδας το 1819", *Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Πρακτικά Η' Συμποσίου, Ιστορία: Αγροτικές εξεγέρσεις στη Λευκάδα, Πεζογραφία: Χριστόφορος Μηλιώνης, Μουσικολογία: Μάρκος Φ. Δραγούμης*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης Λευκάδα Ιουλίου, 1-2 Αυγούστου 2003, Αθήνα 2004, σ. 38-58.

—, "Επτανησιακή Ιστοριογραφία και Γραμματολογία, 16ος-20ός αι. Παρουσίαση της Θεματικής", *Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Ζ' Πανόνιο Συνέδριο Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002, Πρακτικά*, τ. Α', *Πρώτο Τμήμα: Ζητήματα Πολιτισμικής Ιστορίας*, Αθήνα 2004, σ. 79-89. Πβ. και τ. Β', σ. 645-646.

—, "Ο Σπυρίδων Βλαντής και η ιδιωτική διδασκαλία. *Piano di Studi/Εκθεσις Μαθημάτων*. Βενετία 1794", *Θησαυρίσματα* 33 (2004) 421-446 + 12 πίν.

—, "Η "κατασκευή" των πηγών-σειρών της ιστορίας του βιβλίου και ο επιμερισμός τους χάριν της συνθετικής βιβλιογραφίας", *Τα Ιστορικά*, τ. 21, τχ. 41 (2004).

—, "Η ιστορία του βιβλίου και οι προοπτικές της". Παρέμβαση στην παρουσίαση του βιβλίου: *Το έντυπο ελληνικό βιβλίο, 15ος-19ος αιώνας*, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Δελφοί, 16-20 Μαΐου 2001, Αθήνα, Κότινος, 2004, 8ο, 709 σελ., Μνήμων 26 (2004).

—, "Η Χαραμόγλειος Βιβλιοθήκη και η λευκαδίτικη πολιτισμική υποδομή". Ομιλία στο Φιλολογικό μνημόσυνο του Αριστοτέλη Χαραμόγλη, Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδας, 29 Μαΐου 2004, Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών 10 (2004).

Αλεξάνδρα Σφοίνη (επιμ.), *Καλοκαιρινές Σαμιακές Συναντήσεις. Α΄ Η Μεσογειακή διάσταση ενός αιγαιακού νησιού - Β΄ Πέτρα, Πηλός, Ξύλο. Παραδοσιακά υλικά και επαγγέλματα στο Αιγαίο*, εκδ. Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Αιγαίου – Παλαιοντολογικό Μουσείο Σάμου – Ίδρυμα Κωνσταντίνου & Μαρίας Ζημάλη, Αθήνα 2004, 210 σελ.

—, "Κωνσταντίνος Σταματιάδης (1808-1888): οι μεσογειακές διαδρομές ενός επαναστάτη", στο ίδιο, σ. 27-38.

—, "Αναπαράστασεις της 'πατρίδας' στη Σάμο, 1808-1834", *Πρακτικά του Β΄ Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών, Ρέθυμνο, 10-12 Μαΐου 2002. Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα*, επιμ. Αστέριος Αργυρίου, Τόμος Β΄, Ιστορία και Κοινωνία, Αθήνα 2004, σ. 195-207.

—, "Η διαμόρφωση της επίσημης γλώσσας των Ιονίων", *Ζ΄ Πανιώνιο Συνέδριο, Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002, Πρακτικά, τόμος Α΄*, πρώτο τμήμα, Ζητήματα πολιτισμικής ιστορίας, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2004, σ. 397-411.

—, "Κοινωνική-πολιτική και πολιτισμική ιστορία της γλώσσας: ένα διεπιστημονικό εγχείρημα", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Α΄*, σ. 433-440.

Alexandra Sfini, "De l'Empire ottoman à l'État grec: la formation du vocabulaire politique", Radoslav Katicic (επιμ.), 'Herrschaft' und 'Staat'. Untersuchungen zum Zivilisationswortschatz im südosteuropäischen Raum 1840-1870. Eine erste Bilanz, Österreichische Akademie der Wissenschaften, Βιέννη 2004, σ. 173-182.

Άννα Ταμπάκη, *Περί νεοελληνικού διαφωτισμού. Ρεύματα ιδεών και δίαυλοι επικοινωνίας με τη δυτική σκέψη*, Ergo, Αθήνα 2004, 288 σελ.

—, *Relations Gréco-roumaines. Interculturalité et identité nationale / Greek Romanian Relations. Interculturalism and National Identity*. Sous la direction de Paschalis M. Kitromilidès et Anna Tabaki / Edited by Paschalis M. Kitromilides and Anna Tabaki, IRN/FNRS, Athènes, 2004, 318 σελ.

— (μετάφραση), Michel Delon, *Les Lumières ou le sens des gradations / Ο Διαφωτισμός και η σημασία των διαβαθμίσεων*. Annexe: Entretien de Michel Delon et de Paschalis M. Kitromilidès avec Vassilis Mourdoukoutas / Επίμετρο: Συζήτηση του Michel Delon και του Πασχάλη Μ. Κιτρομηλίδη με τον Βασίλη Μουρδουκούτα. Conférence annuelle C.Th. Dimaras, 2003 / Ετήσια Διάλεξη Κ.Θ. Δημαρά, 2003, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2004, 185 σελ.

—, "'Ο Τοξότης' του Θεόδωρου Ορφανίδη: μια συζήτηση για το ιταλικό μελόδραμα", *Πρακτικά Β΄ Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου. Σχέσεις του νεοελληνικού θεάτρου με το ευρωπαϊκό. Διαδικασίες πρόσληψης στην ιστορία της ελληνικής δραματουργίας από την Αναγέννηση ως σήμερα*, [Αθήνα] 18-21 Απριλίου 2002. Επιμέλεια: Κωνσταντζά Γεωργακάκη. Παράβασις. Παράρτημα Μελετήματα [3] Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών – Εκδόσεις Ergo, Αθήνα 2004, σ. 121-127.

—, "Στην χορεία των αντιφιλοσόφων: Σάτιρα και κριτική της επιστήμης στα χρόνια του Διαφωτισμού", *Μνήμη Άλκη Αγγέλου. Τα άφθονα σχήματα του παρελθόντος. Ζητήσεις της πολιτισμικής ιστορίας και της θεωρίας της λογοτεχνίας. Πρακτικά 1' Επιστημονικής Συνάντησης (3-6 Οκτωβρίου 2002)*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2004, σ. 437-450.

—, "Η ιστοριογραφική οπτική του μεταφραστικού εγχειρήματος: από τη 'μετακένωση' στη διαπολιτισμικότητα;", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Α', σ. 419-431.*

Anna Tabaki, "Kazaltowanie sie 'ducha narodowego' w Grecji: ambiwalencje kulturowe i estetyczne", *Antyk Romantyzm - model europejski i wariant polski Rekonesans*, pod redakcją Marii Kalinowskiej i Bogny Paprockiej-Podlasiak, Toruń 2003, σ. 41-48. [Μετάφραση στα πολωνικά της εργασίας "La formation du 'génie national' en Grèce: Ambivalences culturelles et esthétiques", *Revue des Études Néohelléniques*, VI (1996), Daedalus, Paris-Athènes [mars 1999], σ. 65-77].

—, "Mythe littéraire - mythe dramatique: fonctions et usages dans une société en évolution; l'exemple heptanésien", *Διακειμενικά 1 - Μύθος και Μοντερνισμός / [Intertextuels I] - Mythe et Modernité*, Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου (Θεσσαλονίκη 31 Οκτωβρίου) – 2 Νοεμβρίου 2002 / *Actes du Colloque International Thessalonique (31 octobre - 2 novembre 2002)*, Έκδοση Εργαστηρίου Συγκριτικής Γραμματολογίας / Édition du Laboratoire de Littérature Comparée, Θεσσαλονίκη – Thessalonique 2003, σ. 282-298.

—, "Traductions et interactions culturelles: l'ère des Lumières dans le Sud-Est de l'Europe", *Interferențe Româno-elene (secolele XV-XX)*, volum editat de Leonidas Rados, Academia Română, Institutul de Istorie 'A.D.Xenopol', Fundația Academică 'A.D.Xenopol', Iași 2004, σ. 101-114.

—, "Lumières et critique des Églises au XVIIIe siècle: le cas grec", *Arta Istoriei Istoria Artei, Academicianul Razvan Theodorescu la 65 de ani*, Editura Enciclopedica, Βουκουρέστι 2004, σ. 157-171. Επίσης στον τόμο *Concepts & Symboles du Dix-huitième siècle Européen / Concepts & Symbols of the Eighteenth Century in Europe, Les Lumières et leur combat. La critique de la religion et des Églises à l'époque des Lumières. Der Kampf der Aufklärung. Kirchenkritik und Religionkritik zur Aufklärungzeit*, édité par / herausgegeben von Jean Mondot, BMW - Berliner Wissenschafts - Verlag 2004, σ. 245-258.

—, "Modernité et émergence des canons littéraires et dramatiques: La Poétique (Grammatika) de Constantin Oeconomos", *Neohelicon*, XXXI (2004) 2, σ. 27-34.

Γιώργος Τόλιας, "Η έντυπη ελληνική χαρτογραφία (1530-1820)", *Το Έντυπο Ελληνικό Βιβλίο, 15ος-19ος αιώνας, Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου, Δελφοί, 16-20 Μαΐου 2001*, Επιμέλεια Κ. Σπ. Στάικος και Τρ. Σκλαβενίτης, Κότινος, Αθήνα 2004, σ. 309-327.

—, "Στο άστρο της Τύχης", εισαγωγή στο *Giacomo Casanova, Βενετία-Κέρκυρα-Κωνσταντινούπολη*, Μίλητος, Αθήνα 2004, σ. 15-36.

—, "Η πρώτη χαρτογραφία του νησιωτικού χώρου", στο: Σπύρος Ασδραχάς, Αναστάσιος Τζαμτζής, Τζελίνα Χαρλαύτη (επιμ.), *Ελλάδα της Θάλασσας*, Μέλισσα, Αθήνα 2004, σ. 57-67.

—, "Χώρος και ιστορία. Αρχαιοδοφικές και ιστοριογραφικές χρήσεις της γεωγραφίας, 19ος-20ός αι.", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Β΄, σ. 77-120.*

— (σε συνεργασία με την Αικατερίνη Κουμαριανού), "Ο Αναγεννησιακός Νικόλαος Σοφριανός", *Βυζάντιο – Βενετία – Νεώτερος Ελληνισμός: Μια Περιπλάνηση Στον Κόσμο της Επιστημονικής Σκέψης. Πρακτικά Συνεδρίου*. Επιμέλεια Γιώργος Ν. Βλαχάκης - Θύμιος Νικολαΐδης, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2004, σ. 147-158.

George Tolia, "Topografia dell' Eptaneso. Una riconsiderazione del 'paesatismo' ionico prendendo spunto dalle carte di quell' area antecedenti al 1800", *L'Eptaneso nelle Carte. Da Tolomeo al Satelliti*, a cura di Evangelos Livieratos e Ilias Beriatos. Edizione Italiana a cura di Caterina Balletti e Marisa Scarso, Il Poligrafo, Padova 2004, σ. 65-75.

—, "Usages et abus de l'hellénisme en Grèce, 1870-1914", *La Métamorphose des Ruines. L'influence des découvertes archéologiques sur les arts et les lettres (1870-1914). Actes du colloque international organisé à l'École française d'Athènes (27-28 Avril 2001)*, édités par Sophie Basch. Athènes, École française d'Athènes, 2004, σ. 71-83.

— (and D. Loupis editors), *Eastern Mediterranean Cartographies*, Τετράδια Εργασίας 25/26, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Athens 2004, 404 σελ.

Μαρία-Χριστίνα Χατζηϊωάννου, "Η Κοζάνη και η περιοχή της κατά την Τουρκοκρατία", στο: Ν. Καλογερόπουλος (επιμ.), *Κοζάνη και Γρεβενά. Ο Χώρος και οι Άνθρωποι*, Studio University Press, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 164-171.

—, "Το εμπόριο στο ελληνικό κράτος (1833-1871)", στο: *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770 – 2000*, σχεδιασμός - διεύθυνση έκδοσης, Β. Παναγιωτόπουλος, τ. 4, *Το Ελληνικό κράτος, 1833-1871*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, σ. 75-84.

—, "Εθνικοί ευεργέτες: τα πρότυπα και η ιστορία τους. Από τους αδελφούς Ζωσιμά στον Ανδρέα Συγγρό", ανακοίνωση στην 1΄ Επιστημονική Συνάντηση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τμήμα Φιλολογίας, τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών με θέμα: *Μνήμη Άλκη Αγγέλου* (Θεσσαλονίκη, 3-6 Οκτωβρίου 2002). Δημοσιευμένη στον τόμο: *Μνήμη Άλκη Αγγέλου. Τα άφθονα σχήματα του παρελθόντος*, Studio University Press, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 401-412.

—, "Ο Δημήτριος Βικέλας και ο παροικιακός ελληνισμός στην Αγγλία", ανακοίνωση στο επιστημονικό διήμερο του Συλλόγου προς Διάδοση Ωφελίμων Βιβλίων αφιερωμένο στον Δ. Βικέλα (Αθήνα, 3-4 Απρ. 1997). Δημοσιευμένη στο περιοδικό: *Η Μελέτη*, Α΄ τόμος, περ. Β΄, Αθήνα 2004, σ. 143-163.

—, "Ιστοριογραφικές προσεγγίσεις μιας διεθνοποιημένης δραστηριότητας: το εμπόριο, 18ος-19ος αι.", *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών / ΕΙΕ, Αθήνα 2004, τ. Β΄, σ. 407-423.*

Ανακοινώσεις ερευνητών του ΚΝΕ

Δημήτρης Γ. Αποστολόπουλος, "Περί πλαστών και παραποιημένων. Νέα παραδείγματα", εισήγηση στο *Σεμινάριο Εργασίας. Μεθοδολογία έκδοσης, κατάσταση και προοπτικές της Έρευνας των μεταβυζαντινών Αρχείων*. 3. Πρωτότυπα, ίσα, αντίγραφα, μεταφρασμένα έγγραφα, γνήσια και πλαστά: νέα παραδείγματα, που διοργάνωσαν το Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας και το Centre d'Études byzantines, Neo-Helléniques et Sud-est européennes της EHESS (Βενετία, 28 Μαΐου 2004).

—, "Στοιχεία για τον νομικό βίο στην Τουρκοκρατία (16ος-18ος αι.) από χειρόγραφες πηγές που σώζονται σε βιβλιοθήκες μονών της Σάμου", ανακοίνωση στο Συνέδριο που διοργάνωσαν ο Δήμος Καρλοβασίων, η Σχολή Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Αιγαίου και τα Γενικά Αρχεία του Κράτους - Αρχεία Νομού Σάμου με θέμα: *Καρλόβασι Σάμου, ένα νησιωτικό, εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο στο Ανατολικό Αιγαίο* (Καρλόβασι, 15-17 Οκτωβρίου 2004).

—, "Η τρίτη χειρόγραφη 'έκδοση' του *Νομίμου* του Μανουήλ Μαλαξού. Πρόδρομη ανακοίνωση", ανακοίνωση στη Ζ' *Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου*, που οργάνωσε ο Τομέας Ιδιωτικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Κομοτηνή, 22-23 Οκτωβρίου 2004).

—, "Ο Ματθαίος Βλάσταρης, ο Ισίδωρος Γλαβάς και η δεύτερη χειρόγραφη 'έκδοση' του *Συντάγματος κατά στοιχείον*", ανακοίνωση στο ΙΗ' Επιστημονικό Συμπόσιο "Χριστιανική Θεσσαλονίκη", που διοργάνωσαν η Μονή Βλαττάδων και ο Δήμος Θεσσαλονίκης με θέμα: *Εκκλησιαστικοί συγγραφείς Θεσσαλονίκης* (Θεσσαλονίκη, 4-6 Νοεμβρίου 2004).

—, "Η Εκκλησία αντικείμενο και φορέας Πολιτικής", ανακοίνωση στο Συμπόσιο: *Ελληνικός πολιτισμός στη Νοτιοανατολική Ευρώπη στους νεότερους χρόνους*, που οργάνωσαν το Institut für Byzantinistik und Neogräzistik του Πανεπιστημίου της Βιέννης, η Balkankommission der Österreichischen Akademie der Wissenschaften και η Österreichische Gesellschaft für Neugriechische Studien για να τιμήσουν τη μνήμη Gunnar Hering (Βιέννη, 16-18 Δεκεμβρίου).

Γιώργος Ν. Βλαχάκης, "Early attempts at weather prediction and climate description in 19th century Greece", ανακοίνωση στο: *2nd International Congress of the Committee for History of Meteorology, Polling* (Γερμανία, Ιούλιος 2004).

—, "Σταύρωσον, σταύρωσον αυτόν!" Η κριτική των χριστιανών επιστημόνων στη μαρξιστική θεώρηση της επιστήμης κατά το μεσοπόλεμο", ανακοίνωση στα "Σεμινάρια της Ερμούπολης" (Ερμούπολη Σύρου, Ιούλιος 2004).

Δημήτρης Δημητρόπουλος, "Σχόλια στους τρόπους προσέγγισης των νησιωτικών τεκμηρίων της Τουρκοκρατίας", ανακοίνωση στην ημερίδα *Αρχειακά τεκμήρια του Αι-*

γαιακού χώρου (17ος-18ος αι.): αναγνώσεις από διαφορετικές οπτικές, που διεξήχθη στη Σύρο, στο πλαίσιο των "Σεμιναρίων της Ερμούπολης 2004" (Ερμούπολη Σύρου, 8-9 Ιουλίου 2004).

Ευγενία Δρακοπούλου, "Ασκώντας το επάγγελμα του ζωγράφου τον 18ο αιώνα: υλικά, παραγγελίες, αμοιβές και αντιδικίες", ανακοίνωση στα "Σεμινάρια της Ερμούπολης", στον κύκλο ομιλιών με θέμα: *Ανιχνεύοντας επαγγελματικές δραστηριότητες και τεχνικές σε τεκμήρια του παρελθόντος* (Ερμούπολη Σύρου, 10 Ιουλίου 2004).

Λουκία Δρούλια, "The 'Graeco-Accusers' and the sense of Neohellenic Identity", ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο: *Οι εκφάνσεις του Ευρωπαϊκού και Διεθνούς Φιλελληνισμού από τον 17ο-19ο αιώνα*. Οργάνωση: Europäische Zentrum für wissenschaftliche, ökumenische und kulturelle Zusammenarbeit. Griechisch-Deutsche Initiativ (Würzburg, 8-12 Οκτωβρίου 2004).

—, "Politique et mentalités en conflit. L'accueil des volontaires philhellènes en Grèce, 1821-1829", πρόδρομη εισήγηση στο Εργαστήριο εργασίας με θέμα: *Volontaires en Méditerranée. Le volontariat international en Europe méditerranéenne, début XIXe siècle-début XXe siècle* (Γαλλική Σχολή Αθηνών, 4 Δεκεμβρίου 2004).

Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, "Η Μεγάλη του Γένους Σχολή ως κοιτίδα της ελληνικής παιδείας στην Πόλη". Διάλεξη υπό την αιγίδα της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής στο πλαίσιο των επετειακών εκδηλώσεων για τα 550 χρόνια της ίδρυσης της σχολής (1454-2004), (Σισμανόγλειο Μέγαρο, Κωνσταντινούπολη, 13 Μαρτίου 2004).

—, "The Enlightenment and the Greek Cultural Tradition", Institute for Advanced Study in the Humanities, (Πανεπιστήμιο Εδιμβούργου, 20 Οκτωβρίου 2004).

Γιάννης Κουμπουρλής, "Η συμβολή του Σπυρίδωνος Ζαμπέλιου στην αναβάθμιση του Βυζαντίου στη νεοελληνική ιστορική συνείδηση", ανακοίνωση στο Θ' Συμπόσιο της Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών με τίτλο: *Τρίπτυχο αφιέρωμα, Ποίηση - Βιολογία - Ιστορία: Οδυσσέας Ελύτης - Βιολογία και Βιοηθική - Ιωάννης και Σπυρίδων Ζαμπέλιοι*, που οργανώθηκε από το Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδος, *Γιορτές Λόγου και Τέχνης*, περίοδος 49η (Λευκάδα, 16-18 Ιουλίου 2004).

Φλορίν Μαρινέσκου (συνεργασία Νικολάου Μερτζιμέκη), "Ο Στέφανος ο Μέγας και η μονή Ζωγράφου του Αγίου Όρους", ανακοίνωση στο Συμπόσιο που οργανώθηκε με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 500 χρόνων από το θάνατο του ηγεμόνα της Μολδαβίας Στεφάνου του Μεγάλου (Πούτνα, 18-25 Απριλίου 2004).

— (συνεργασία Νικολάου Μερτζιμέκη), "Η μονή Ζωγράφου και η βοήθεια ρουμάνων ηγεμόνων προς αυτήν", ανακοίνωση στο Συμπόσιο που οργανώθηκε με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 500 χρόνων από τον θάνατο του Στεφάνου του Μεγάλου (Κισινάου, 11-12 Νοεμβρίου 2004).

Παναγιώτης Δ. Μιχαηλάρης, "Τεκμήρια πλαστότητας σε απόφαση πατριαρχικής συνόδου (1795)", ανακοίνωση στο διεθνές Σεμινάριο εργασίας με θέμα "Méthodologie d'édition, état et perspectives de la recherche des archives post-byzantines" που οργανώνει το Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας και η École des Hautes Études en Sciences Sociales (Centre d'Études Byzantines, Néo-helléniques et Sud-Est Européennes). Το θέμα του φετινού Σεμιναρίου ήταν: "Originaux, copies, copies conformes, documents traduits, authentiques et faux: Nouveaux exemples" (Βενετία, 28-29 Μαΐου 2004).

—, Παρουσίαση του βιβλίου του Παντελή Αργύρη, *Φιλολογοί και νεωτερικότητα. Η κατάθεση ενός παιδαγωγού. Το παράδειγμα του Β. Δ. Αρχοντίδη*, Αθήνα 2003, 203 σελ. Φιλολογικό μνημόσυνο Παντελή Αργύρη (Μυτιλήνη, 6 Δεκεμβρίου 2004).

Ευαγγελία Μπαλάτ, "Η Επανομή Χαλκιδικής στα οθωμανικά κτηματολόγια του 19ου αιώνα", ανακοίνωση στο Συνέδριο που οργάνωσε η Εταιρεία "Οίον ιστορώ" και το Κτήμα Γεροβασλείου στην Επανομή (15 Μαΐου 2004).

—, "Υπόσκαφα πατητήρια της Καππαδοκίας", ανακοίνωση στο Συνέδριο που οργάνωσε η Εταιρεία "Οίον ιστορώ" και το Κτήμα Εύχαρις στα Μέγαρα Αττικής (23 Οκτωβρίου 2004).

— "The Exchange of Populations: The case of Sinasos", Πρακτικά του Συνεδρίου: 'Common Cultural Heritage' Project Between Turkey and Greece, Mustafapaşa / Sinasos (18-24 September 2004). Το συνέδριο οργάνωσε το ελληνικό Τμήμα του ICOMOS.

Ευθύμιος Νικολαΐδης, "The historiography of science in Greece", ανακοίνωση στο: *2nd Symposium of the Working Group for the History, Philosophy and Sociology of Science* (Άσος [Çanakkale], Τουρκία, 18-20 Ιουνίου 2004).

—, "Μαρξισμός και Ιστορία των Επιστημών τον 20ό αιώνα", ανακοίνωση στα "Σεμινάρια της Ερμούπολης", θεματικός κύκλος: *Ριζοσπαστικές προσεγγίσεις της επιστήμης και ιστορία των επιστημών* (Ερμούπολη Σύρου, 6-8 Ιουλίου 2004).

Ευδοκία Ολυμπίου, "Lorsqu' un métier devient mode de vie: La pêche d'éponge dans les îles du Dodécanèse au XXème siècle", ανακοίνωση στο: *4th International Congress of Maritime History* (Κέρκυρα, 22-27 Ιουνίου 2004).

—, "Διαβάζοντας τη λογοτεχνία της σπογγαλιείας: Αναπαραστάσεις του επαγγελματικού βίου των σφουγγαράδων", ανακοίνωση στα "Σεμινάρια της Ερμούπολης" (Ερμούπολη Σύρου, 2-15 Ιουλίου 2004).

—, "Επιπτώσεις της καινοτομίας στη σχέση τεχνικής και κοινωνίας. Η περίπτωση του καταδυτικού σκαφάνδρου", ανακοίνωση στα "Σεμινάρια της Ερμούπολης" (Ερμούπολη Σύρου, 2-15 Ιουλίου 2004).

Μάχη Παϊζη-Αποστολοπούλου, "Η Εμπορική και Ναυτική Σχολή Όθωνος Α. Σταθάτου στην Ιθάκη των αρχών του 20ού αιώνα", ανακοίνωση στο συνέδριο που ορ-

γανώθηκε από την Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, το Πανεπιστήμιο Πατρών, τη Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών και το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο με θέμα: *Επτανησιακά Ιδρύματα -Κληροδοτήματα (19ος αι. -1953). Η πνευματική, πολιτισμική και κοινωνική συμβολή τους* (Αργοστόλι Κεφαλονιάς, 7-9 Μαΐου 2004).

—, "Ίσον απαράλλакτον. Σκέψεις για τη σημασία του όρου", ανακοίνωση στο διεθνές Σεμινάριο εργασίας με θέμα "Méthodologie d'édition, état et perspectives de la recherche des archives post-byzantines" που οργανώνει το Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας και η École des Hautes Études en Sciences Sociales (Centre d'Études Byzantines, Néo-helléniques et Sud-Est Européennes). Το θέμα του φετινού Σεμιναρίου ήταν "Originaux, copies, copies conformes, documents traduits, authentiques et faux : Nouveaux exemples" (Βενετία, 28-29 Μαΐου 2004).

Ουρανία Πολυκανδριώτη, "La Méditerranée en littérature grecque : un rapport d'identité ou d'altérité?", ανακοίνωση στο: IIIe Symposium des Expressions Culturelles et Artistiques de la Méditerranée, με θέμα: *Mémoire de la Méditerranée : le génie du lieu*. Το Συμπόσιο οργανώθηκε από την Association pour la Culture et les Arts Méditerranéens της Τυνησίας (Monastir, Τυνησία, 22-24 Ιανουαρίου 2004).

—, "Η μεσογειακή ουτοπία στην Ελλάδα και τη Γαλλία κατά τον μεσοπόλεμο", ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο: *Ουτοπικές θεωρίες και κοινωνικά κινήματα στην Ευρώπη, 18ος-20ός αι.*, που οργανώθηκε από το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, το ΚΝΕ/ΕΙΕ και το Γαλλικό Ινστιτούτο (Αθήνα, 19-21 Νοεμβρίου 2004).

Ευρυδίκη Σιφναίου, "P.M. Courdgis and the birth of a Greekottoman Liner: the Aegean Steam Navigation Company", ανακοίνωση στο: *The Fourth International Congress of Maritime History* (Κέρκυρα, 21-27 Ιουνίου 2004).

—, "The dark side of the moon. Rivalry and riots for shelter and occupation between Greek and Jew population in the multi-ethnic 19th c. Odessa", ανακοίνωση στο: Seventh International Conference on Urban History, με θέμα *European City in Comparative Perspective* (Αθήνα, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 25-30 Οκτωβρίου 2004).

— (σε συνεργασία με τον Βασίλη Κολώνα), "Η συμβολή των Ελλήνων στην οικοδόμηση της Οδησσού", ανακοίνωση στο Διεθνές επιστημονικό συνέδριο με θέμα: *Αιγαιακός χώρος και Μαύρη Θάλασσα: από την Αργοναυτική εκστρατεία στην παρεξέλιξη συνεργασία*, που διοργάνωσε το Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας Βόλου και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Βόλος, 21-23 Οκτωβρίου 2004).

—, "Η ελληνική παροικία της Οδησσού στα τέλη του 19ου αι.", ανακοίνωση στη σεμιναριακή συνάντηση του ΚΝΕ/ΕΙΕ (13 Δεκεμβρίου 2004).

Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, "Η άνοδος των αστών στη Λευκάδα στα χρόνια της Ένωσης", Βουλή των Ελλήνων - Ακαδημία Αθηνών, Επιστημονικό Συνέδριο: *Η Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα 1864-2004* (24 Φεβρουαρίου 2004).

—, "Ο ιστορικός της Λευκάδας Κωνσταντίνος Γ. Μαχαιράς (1882-1967)", ανακοί-

νωση στην *Εκδήλωση Μνήμης και τιμής για τον Κωνσταντίνο Γ. Μαχαιρά (1882-1967)*, που οργανώθηκε από τον Σύλλογο Λευκαδίων "Η Αγία Μαύρα" - Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών (Φ.Σ. Παρνασσός, 15 Μαΐου 2004).

—, "Παρουσίαση του βιβλίου: *Το έντυπο ελληνικό βιβλίο, 15ος-19ος αιώνας, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Δελφοί 16-20 Μαΐου 2001*, Αθήνα, Κότινος 2004". Οργανωτές "Κότινος" - ΚΝΕ/ΕΙΕ (Αμφιθέατρο ΕΙΕ, 28 Μαΐου 2004).

—, "Η Χαραμόγλειος Βιβλιοθήκη και η λευκαδίτικη πολιτισμική παράδοση", ανακοίνωση στο *Φιλολογικό Μνημόσυνο Αριστοτέλη Χαραμόγλη*, που οργανώθηκε από το Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας (Λευκάδα, 29 Μαΐου 2004).

—, "Το Αρχείο και η Βιβλιοθήκη του Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας". Σύλλογος Φίλων Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας (Αθήνα, Μέγαρο Μουσικής, 9 Ιουνίου 2004).

—, "Παρουσίαση του βιβλίου: *Ζ' Πανιώνιο Συνέδριο, Λευκάδα 26-30 Μαΐου 2002*, Πρακτικά τ. Α' - Β', Αθήνα 2004". Οργανωτές: Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών - ΚΝΕ/ΕΙΕ (Αμφιθέατρο ΕΙΕ, 22 Νοεμβρίου 2004).

Άννα Ταμπάκη, "Stéréotypes de l'autre dans la littérature grecque moderne jusqu'à la fin du XVIIIe siècle. Quelques exemples d'analyse", *East-European Images of the Self and the Other: Ethnic, National and Gender Stereotypes in Literature and Literary Studies of Eastern Europe*, A Conference organized by the ICLA Hungarian National Committee and the Department for Comparative Literature, Eötvös Lörand University (Βουδαπέστη, 4-5 Νοεμβρίου 2004).

—, "Στα όρια της αφηγηματικής ουτοπίας: το 'παιδαγωγικό - φιλοσοφικό' ταξίδι και η πρόσληψή του από τον ελληνικό Διαφωτισμό", ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο: *Ουτοπικές θεωρίες και κοινωνικά κινήματα στην Ευρώπη, 18ος-20ός αι.*, που οργανώθηκε από το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, το ΚΝΕ/ΕΙΕ και το Γαλλικό Ινστιτούτο (Αθήνα, 19-21 Νοεμβρίου 2004).

—, Σεμινάριο *Διαφωτισμός: Ευρωπαϊκός και Νεοελληνικός* (υπεύθ. καθηγ. Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης), Μεταπτυχιακό πρόγραμμα Πολιτικής Επιστήμης και Κοινωνιολογίας, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Πανεπιστήμιο Αθηνών (26 Ιανουαρίου 2004).

—, "Νεοελληνικός Διαφωτισμός, Μετάφραση και πολιτισμική ανανέωση", σεμινάριο στο Φροντιστήριο Ιστορικών Επιστημών, Περίοδος ΙΖ' (2003-2004), Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών ΕΙΕ (4, 11 & 18 Μαρτίου 2004).

Μαρία-Χριστίνα Χατζηϊωάννου, "Ακροβατώντας στα όρια κερδοσκοπίας και διαφθοράς. Η επιχειρηματικότητα και ο δημόσιος τομέας στο ελληνικό κράτος", ανακοίνωση στο Συμπόσιο στη μνήμη του Gunnar Hering, με θέμα: *Ελληνικός πολιτισμός στη Νοτιοανατολική Ευρώπη κατά τους νεώτερους χρόνους* (Βιέννη, 16 -18 Δεκεμβρίου 2004).

—, "Italian democrats between political activity and professional career", ανακοίνωση στη συνάντηση εργασίας του προγράμματος: "Volontaires en Méditerranée" υπεύθυνος καθ. G. Pecout (ENS-EPHE) - συνάντηση εργασίας (Αθήνα, Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή, 4 Δεκεμβρίου 2004).

—, "Εθνικοί ευεργέτες και η αναπαραγωγή κοινωνικών και εθνικών προτύπων στο νεοελληνικό κράτος", ανακοίνωση στην ημερίδα που οργάνωσε το Μουσείο Μπενάκη με θέμα: *Το φαινόμενο του ευεργετισμού στη νεότερη Ελλάδα* (Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2004).

Παρεμβάσεις

Δημήτρης Γ. Αποστολόπουλος, "Ένας Κοραΐς στην Αγία Πετρούπολη", εφημ. *Το Βήμα*, Κυριακή 18 Ιανουαρίου 2004.

—, "Η πατρίδα, ο Βολταίρος και ο Καταρτζής", εφημ. *Η Καθημερινή*, Κυριακή 21 Μαρτίου 2004.

—, "[Κ. Θ. Δημαράς:] Ο μελετητής του Νεοελληνικού Διαφωτισμού", εφημ. *Το Βήμα*, Κυριακή 30 Μαΐου 2004.

Ρωξάνη Δ. Αργυροπούλου, (βιβλιοκρισία) "Στις πηγές του φιλελευθερισμού. Το πέρασμα από την οικουμενική σκέψη του Διαφωτισμού στις εθνικές ιδεολογίες σε Ευρώπη και Αμερική". Παρουσίαση του βιβλίου: Paschalis M. Kitromilides (ed.), *From Republican Polity to National Community. Reconsiderations of Enlightenment Political Thought, Studies on Voltaire and the Eighteenth Century*, Έκδόσεις Voltaire Foundation, Οξφόρδη 2003, σελ. VIII+257, εφημ. *Το Βήμα*, φ. 29 Φεβρουαρίου 2004.

— (βιβλιοκρισία) "Τα Βαλκάνια του 18ου αι. Η πολιτική διάσταση της δράσης και των ιδεών του Ιώσηπου Μοισιόδακα". Παρουσίαση του βιβλίου του Π. Μ. Κιτρομηλίδη, *Ιώσηπος Μοισιόδαξ. Οι συντεταγμένες της βαλκανικής σκέψης τον 18ο αιώνα*.

Β' έκδοση με νέα εισαγωγή και συμπληρώσεις, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2004, 8ο, σελ. λζ'+400, εφημ. *Η Καθημερινή*, φ. 12 Δεκεμβρίου 2004.

—, "Η ηθική του Αριστοτέλη" εφημ. *Ελευθεροτυπία*, ένθετο: *Ιστορικά*, αφιέρωμα: *Αριστοτέλης*, 384-322 π. Χ., μέρος δεύτερο, 9 Δεκεμβρίου 2004, σ. 36-39.

Σπύρος Ι. Ασδραχάς, "Μια βιωματική και πολιτισμική πρόσκληση" [βιβλιοκρισία του έργου του Στέλιου Γ. Παπαδόπουλου, *Ανθρωπολογικά, Μουσειολογικά. Μικρά μελέτηματα*, Αθήνα 2004], εφημ. *Η Καθημερινή* [*Τέχνες και Γράμματα*], 17 Οκτωβρίου 2004, σ. 6.

—, "Το βιβλίο περ' απ'τα σύνολα: εκδοτική στρατηγική και μηχανισμοί ελέγχου των εκπαιδευμένων ελλήνων κομμουνιστών" [βιβλιοκρισία του έργου των Άννα Ματθαίου και Πόπη Πολέμη, *Η εκδοτική περιπέτεια των ελλήνων κομμουνιστών από τα βουνά στην υπερορία 1947-1968*, Βιβλιόγραμμα - ΑΣΚΙ, Αθήνα 2003], *Τα Ιστορικά*, 21/40 (2004), σ. 211-213.

—, "Προλεγόμενα", στο Ν. Γ. Σβορώνος, *Το ελληνικό έθνος. Γένεση και διαμόρφωση του Νέου Ελληνισμού*, Πόλις, Αθήνα 2004, σ. 7-19.

—, "Η στιγμή ανήκει στη θλίψη" [για τον Φίλιππο Ηλιού], *Ο πολίτης*, τχ. 119 (Φεβρουάριος 2004), σ. 18.

—, "Μιά ιδιάζουσα υποψηφισότητα" [Φίλιππος Ηλιού], *Αρχειοτάξιο*, 6 (Μάιος 2004), σ. 53-55.

—, "Σε μένα ο θάνατος, σε σένα η ζωή μου. Φίλιππος Ηλιού (Μυτιλήνη 1931 - Αθήνα 2004): ένα αμυδρό ικνογράφημα", *Τα Ιστορικά*, 21/40 (2004), σ. 7-14.

—, "Οι θεωρητικές προϋποθέσεις" [του ΙΑΕΝ], εφημ. *Η Αυγή - Ενθέματα*, 14 Δεκεμβρίου 2003, σ. 28.

—, "Μιά εσωτερική διαδρομή" [για το περιοδικό *Τα Ιστορικά*], *Τα Ιστορικά*, 20/39 (2003), σ. 276-279.

—, "Το σχέδιο" [για την *Ελληνική Οικονομική Ιστορία*, ιε' - ιθ' αι., Αθήνα 2003], *Τα Ιστορικά*, 20/39 (2003), σ. 497-502.

—, "Ιστορικότροπη Λογοτεχνία", εφημ. *Η Αυγή*, ένθετο: *Αναγνώσεις*, αρ. 98, 14 Νοεμβρίου 2004, σ. 19.

—, "Τεκμήρια και ερμηνείες μιας ιστορικής σύνθεσης" [συνέντευξη στον Β. Καραμανωλάκη για το βιβλίο της Άννας Ματθαίου και Πόπης Πολέμη, *Η εκδοτική περιπέτεια των ελλήνων Κομμουνιστών από το βουνό στην υπερορία 1947-1968*, Αθήνα 2003], εφημ. *Ελευθεροτυπία*, ένθετο: *Βιβλιοθήκη*, αρ. 291, 13 Φεβρουαρίου 2004, σ. 18-19.

—, "Απομνημονεύματα, μια μοναδική πηγή ιστορίας" [Συνέντευξη στον Β. Καραμανωλάκη], εφημ. *Ελευθεροτυπία*, ένθετο: *Βιβλιοθήκη*, αρ. 248, 21 Μαρτίου 2003, σ. 19-21.

—, "Οικονομική ιστορία ή οι οικονομικοί όροι μιας συνολικής ιστορίας" [συνέντευξη στον Απόστολο Διαμαντή], εφημ. *Ελευθεροτυπία*, ένθετο: *Βιβλιοθήκη*, αρ. 314, 2 Ιουλίου 2004, σ. 20-21.

Δημήτρης Δημητρόπουλος, "Φ. Ηλιού. Στράτευση στην ιστορία", περ. *Τα Ιστορικά*, 40 (2004), σ. 17-19 (πρώτη δημοσίευση: εφ. *Αυγή - Ενθέματα*, 20 Ιουνίου 2004, σ. 23).

Λεωνίδας Καλλιβρετάκης, "Βατερλώ: Μια μάχη, ένα σκάνδαλο και μια μακέτα", εφημ. *Τα Νέα*, 19-20 Ιουνίου 2004.

—, "Σαράντα χρόνια από τη γένεση του Κινήματος για την Ελεύθερη Έκφραση: Πανεπιστήμιο Berkeley, 1-2 Οκτωβρίου 1964", εφημ. *Τα Νέα / Ταχυδρόμος* 240, 2 Οκτωβρίου 2004.

—, "Απόψε θα γίνει Ταϊλάνδη": Η ερμηνεία ενός 'εξωτικού' συνθήματος της εξέγερσης του Πολυτεχνείου", εφημ. *Τα Νέα / Ταχυδρόμος*, 13 Νοεμβρίου 2004.

Παναγιώτης Δ. Μιχαηλάρης, "Το περιοδικό Ναπαιός Απόλλωνας. Η πρώτη εικοσαετία του (1983-2003)", πρόλογος στο βιβλίο *Ναπαιός Απόλλωνας, 1983-2003*, Αθήνα 2003, σ. 11-14.

—, Δημοσίευση τμήματος της ομιλίας από την παρουσίαση του βιβλίου του Π. Αργύρη, *Φιλολογοί και νεωτερικότητα. Η κατάθεση ενός παιδαγωγού. Το παράδειγμα του Β. Δ. Αρχοντίδη*, Αθήνα 2003, 203 σελ., εφημ. *Εμπρός* της Μυτιλήνης, 8 Δεκεμβρίου 2004.

Efthymios Nicolaidis, "Speech on behalf of the IUHPS/DHS", in *Women Scholars and Institutions, Proceedings of the International Conference, Prague, June 8-11, 2003*, (ed. S. Strbanova-I. Stamhuis-K. Mosjejeva), Πράγα 2004, σ. 63-64.

Ουρανία Πολυκανδριώτη (βιβλιοκρισία), "Mary Roussou-Sinclair, Victorian

travellers in Cyprus: A garden of their own, Cyprus Research Centre – Texts and Studies of the History of Cyprus – XLIV, Nicosia 2002", περ. *Σύγκριση / Comparaison*, 15 (2004), σ. 223-228.

Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης,

"Συλλογική μνήμη, αρχεία, Ιστορία", Ημερίδα: *Τάσος Τσακόπουλος, Το αρχείο του, Ιστορική μνήμη και ιστορία*, Ένθετο, εφημ. Τα Νέα της Αργολίδας, 12 Ιουλίου 2004. [= Μνήμων 26 (2004)]

—, "[Για τον θάνατο του Φίλιππου Ηλιού]", εφημ. *Η Αυγή*, 9 Μαρτίου 2004. [= *Αρχειοτάξιο* 6 (Μάιος 2004) 75].

Αλεξάνδρα Σφοίνη, "Η βιβλιοθήκη του Νικολάου Ζαφειρίου", *Μεθόριος του Αιγαίου*, τχ. 14, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2004, σ. 57-58.

— (βιβλιοπαρουσίαση), "Dominique Simonet, Jean Courtin, Paul Veyne, Jacques Le Goff, Jacques Solé, Mona

Ozouf, Alain Corbin, Anne-Marie Sohn, Pascal Bruckner, Alice Ferney, *Η ωραιότερη ιστορία του έρωτα*, Μετάφραση: Φώτης Σιατίστας, εκδ. Κριτική 2004. Robert Muchembled, *Μια ιστορία του διαβόλου. 12ος-20ός αιώνας*, Μετάφραση: Ευγενία Τσελέντη, εκδ. Μεταίχμιο 2003", εφημ. *Η Αυγή*, ένθετο: *Αναγνώσεις, αφιέρωμα "Βιβλία των ιδεών και των επιστημών"*, 25 Δεκεμβρίου 2004, σ. 19.

Άννα Ταμπάκη, "Αποτίμηση", συμμετοχή στο επετειακό αφιέρωμα "5 χρόνια η "Ε" γράφει Ιστορία", ένθετο *Ε-Ιστορικά*, εφημ. *Ελευθεροτυπία*, 21 Οκτωβρίου 2004, σ. 40-43.

Γιώργος Τόλιας, "Ο μύθος της πόλης των Αθηνών στην Αναγέννηση", *Η Καθημερινή, Επτά Ημέρες* (αφιέρωμα "Η Αθήνα των Περιηγητών"), 4 Απριλίου 2004, σ. 6-11.